

Številka: 544-1/2025 (zveza: 004-15/2024-2560-266)		
Ljubljana, 27.10.2025		
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE gp.gs@gov.si		
ZADEVA: Sodelovanje Uprave Republike Slovenije za jedrsko varnost v projektu »Podpora državnim upravnim organom za jedrsko varnost za usklajen pristop k novim izzivom v jedrskem sektorju – krepitev sposobnosti italijanskega upravnega organa« – predlog za obravnavo		
1. Predlog sklepov vlade:		
Na podlagi šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17, 163/22 in 57/22 – ZF) in 3. člena Uredbe o izvajanju projektov tesnega medinstitucionalnega sodelovanja in programov bilateralne tehnične pomoči (Uradni list RS, št. 51/09, 49/10, 26/12, 38/12, 54/14, 40/17 in 74/18) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne... sprejela naslednji		
S K L E P		
Vlada Republike Slovenije je dala soglasje za sodelovanje Uprave Republike Slovenije za jedrsko varnost v projektu »Podpora državnim upravnim organom za jedrsko varnost za usklajen pristop k novim izzivom v jedrskem sektorju – krepitev sposobnosti italijanskega upravnega organa«.		
Barbara Kolenko Helbl generalna sekretarka		
Prejmejo:		
- Ministrstvo za naravne vire in prostor - Uprava Republike Slovenije za jedrsko varnost - Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve - Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo - Urad Vlade Republike Slovenije za komuniciranje		
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov: /		
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:		
- Igor Sirc, direktor Uprave Republike Slovenije za jedrsko varnost - dr. Samo Tomažič, vodja Sektorja za upravljanje in kibernetiko varnost, Uprava Republike Slovenije za jedrsko varnost		
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva: /		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora: /		
5. Kratek povzetek gradiva:		
Ni potreben.		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE

c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE
7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR: Jih ni. Pričakujemo priliv v proračun.		
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin: /		
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:		
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:		NE
Predloga sklepa ni treba predhodno objaviti.		
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:		NE
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:		NE
Jože Novak MINISTER		

PRILOGA:

- predstavitev projekta

Predstavitev projekta »Podpora državnim upravnim organom za jedrsko varnost za usklajen pristop k novim izzivom v jedrskem sektorju – krepitev sposobnosti italijanskega upravnega organa«

Uvod

Zaradi povečanega zanimanja za uporabo jedrske energije v EU in po svetu za doseganje ciljev na področju podnebnih sprememb, se državni upravni organi pristojni za jedrsko varnost soočajo s potrebo po okrepitvi upravnega delovanja, vključno z izdajo dovoljenj in nadzorom novih in naprednih jedrskih objektov, podaljšanjem življenjske dobe obstoječih objektov in alternativnimi viri jedrskega goriva.

Da bi se bolje pripravili na te izzive, so priporočljive okrepitve njihovih sposobnosti medsebojnega sodelovanja in povečanje učinkovitosti in sinergij z izmenjavo izkušenj, strokovnega znanja, najboljših praks, informacij in podatkov. To je še posebej pomembno v državah članicah EU, ki nameravajo na novo vzpostaviti jedrske programe ali jih razširiti, uporabiti nove tehnologije ali podpreti dobavitelje njihove civilne jedrske industrije. Za doseganje navedenega želi Evropska komisija dodeliti neposredna nepovratna sredstva upravnim organom za jedrsko varnost držav članic, da bi podprla njihova prizadevanja za razvoj in okrepitev usklajenih pristopov k novim upravnim izzivom na področju jedrske varnosti v EU.

Predlagani projekt obravnava upravne izzive, s katerimi se sooča italijanski upravni organ (Nacionalni inšpektorat za jedrsko varnost in zaščito pred sevanji - L'Ispettorato nazionale per la sicurezza nucleare e la radioprotezione, ISIN) zaradi odločitve italijanske vlade, da prekliče dolgoletno prepoved jedrske energije, s ciljem, da do konca leta 2027 dokonča nacionalno strategijo za ponovno uvedbo jedrske tehnologije, zlasti majhnih modularnih reaktorjev (Small Modular Reactors, SMR). Po prepovedi jedrske energije v Italiji leta 1987 je bil postopek izdajanja dovoljenj za jedrske elektrarne prekinjen, zaradi česar je v smislu zahtev in meril zaostal za desetletja, upravne izkušnje z njegovo uporabo pa so zelo omejene ali jih sploh ni. Ta dejstva Italijo postavljajo v položaj države članice, ki šele začenja z jedrskim programom (t. i. *embarking country*). Čeprav je razvoj varnostnih zahtev in postopka izdajanja dovoljenj osnovna upravna naloga pristojnega državnega organa, lahko uporaba že obstoječega znanja, izkušenj in najboljših praks ne le pospeši postopek (čas je, glede na ambiciozne načrte vlade, precejšen izziv), ampak tudi močno poveča njegovo učinkovitost v primerjavi z razvojem v relativni „izolaciji“ in izkušnjami, ki so jih upravni organi drugih držav članic pridobili v zadnjih treh desetletjih in pol.

Interesi Slovenije in EU

Razpisan projekt pomoči upravnemu organu za jedrsko varnost Italije ima cilje, usklajene s temeljnimi interesi Republike Slovenije za delovanje v EU, saj je zagotavljanje najvišje možne stopnje jedrske varnosti v regiji in s tem povezana krepitev sposobnosti upravnih organov za jedrsko in/ali sevalno varnost ključnega pomena za EU in tako tudi eden od interesov naše države.

Uprava Republike Slovenije za jedrsko varnost (URSJV) že vrsto let sodeluje pri različnih oblikah pomoči tujim upravnim organom bodisi v okviru instrumentov EU bodisi pod okriljem Mednarodne agencije za atomsko energijo. URSJV je v okviru teh projektov poleg dane pomoči pridobila tudi znanje o delu tujih upravnih organov in njihovih izkušnjah ter kako znanje in različne metodologije prenesti na sorodne upravne organe. Ta projekt vključuje elemente, s katerimi ima Slovenija izkušnje in lahko nudi pomoč drugim državam, kot npr. izdajanje dovoljenj za nove jedrske objekte in upravni nadzor nad njihovim obratovanjem.

Pomoč in sodelovanje na področju jedrske varnosti sta pomembna tudi zato, ker je nujno zagotavljati in spodbujati doseganje mednarodnih in evropskih standardov v vseh državah, ne glede na geografsko lokacijo, saj morebitne nesreče ne poznajo meja. Tovrstna pomoč predstavlja pomembno pot, kako lahko države pridejo do potrebnega znanja, saj takšnih možnosti ni veliko. Še posebej, če se upošteva, da Evropska komisija v celoti financira to pomoč in je prilagojena potrebam ISIN, kar pomeni, da je pomoč specifična in ciljana na področja, kjer je napredek najbolj potreben. Na ta način bo dosežena izmenjava izkušenj in vzpostavljen stik ter pretok znanja s sorodnimi upravnimi organi s področja jedrske varnosti. Projekti pomoči pomenijo tudi krepitev prepoznavnosti slovenskih institucij s področja jedrske in sevalne varnosti. Morebiten uspeh na razpisu bi pomenil tudi priznanje in prepoznavnost slovenskega upravnega organa kot zanesljivega in usposobljenega strokovnega partnerja.

Področje pomoči upravnim organom za sevalno in jedrsko varnost je specifično, saj določene naloge, npr. izvajanje upravnega nadzora, lahko opravljajo le drugi sorodni upravni organi. Možnost uspeha na razpisu je odvisna od kakovostne izdelave ponudbe, ki jo lahko pripravi le konkurenčen in izkušen konzorcij. Ocenjuje se, da ima URSJV solidne možnosti glede na dosedanje kakovostno opravljeno delo na preteklih projektih. Gre tudi za utiranje poti slovenskemu znanju in strokovnosti na področju jedrske varnosti, kar pomeni krepitev stikov tudi med projektnimi partnerji in olajšuje pretok znanja od teh partnerjev k nam.

Osnovni podatki o projektu

Projekt predvideva prenos izkušenj, najboljših praks in spoznanj izkušenega upravnega organa države članice EU, v tem primeru URSJV, na ISIN v zvezi z zakonodajnim in upravnim okvirom ter postopki za izdajo dovoljenj za nove jedrske elektrarne.

Cilj projekta je oceniti potrebe po (ponovnem) razvoju italijanskega upravnega okvira in zagotoviti načrt za najučinkovitejši način za to v okviru izkoriščanja tradicionalnih sistemov izdajanja dovoljenj in sprememb, ki izhajajo iz obstoječih predhodnih postopkov in dejanskih postopkov izdajanja dovoljenj za SMR, ki potekajo po vsej Evropi. Projekt bo vključeval pregled italijanskega upravnega okvira in oblikovanje priporočil na podlagi slovenskih izkušenj o racionaliziranem postopku, ki bi ustrezal trenutnim potrebam italijanskega regulatorja. Delo bo potekalo ne le v obliki pregleda dokumentov in priprave pisnih priporočil, temveč tudi v obliki pomembne neposredne izmenjave in prenosa izkušenj med obema regulatorjema prek delavnic, sestankov, obiskov in vsebinskih razprav s primeri iz prakse URSJV. Na tak način bi lahko strokovnjaki ISIN dobili dober vpogled v izvajanje postopkov v praksi ter prednosti in slabosti različnih možnosti, da bodo lahko ustrezno prilagodili svoj prenovljeni upravni okvir.

Finančna vrednost projekta je ocenjena na 208.692,00 evrov, predvideno trajanje projekta je 12 mesecev. Interes za projekt namerava izkazati konzorcij s koordinatorjem avstrijskim podjetjem ENCO ter članoma URSJV in ISIN. Eden od pogojev razpisa je, da mora biti član konzorcija tudi upravni organ za jedrsko varnost iz EU.

Udeležba Uprave za jedrsko varnost

Predvideva se, da bo URSJV v tem projektu, če bo uspešna na razpisu, opravljala naloge, ki ustrezajo njenemu opisu delovnih nalog in pristojnosti, in bodo vključevale prenos praks in izkušenj iz razvoja ustrezne nacionalne zakonodaje, uporabe tujih standardov in predpisov, predstavitev domačih postopkov izdajanja dovoljenj in podobno. URSJV ima na področju prenosa znanja in praks veliko izkušenj, saj že vrsto let sodeluje v evropskih projektih pomoči tretjim državam. Prav tako razpolaga praktično z vsemi znanji, ki naj bi bila potrebna pri tem projektu, tako da se lahko vključi v izvajanje večine nalog, ne da bi bile pri tem ovirane redne delovne obveznosti udeleženih sodelavcev. Ocenjuje se, da bo skupna obremenitev sodelujočih sodelavcev URSJV znašala 10 ljudi in letno obremenitev vseh sodelujočih od 20 do 30 človek-dni.

Zaključek

Sodelovanje URSJV pri izvajanju projektov pomoči drugim državam na področju krepitve njihovih upravnih organov s področja jedrske in sevalne varnosti je pomembno, saj razpisi Evropske komisije zahtevajo, da v konzorciju sodelujejo strokovnjaki, ki so aktivno zaposleni v upravnem organu. Smiselno je, da URSJV ponudi svoje kapacitete in tudi nadaljuje sodelovanje pri izvajanju takšne pomoči, saj ima že precej izkušenj s tovrstnimi projekti predvsem iz evropskega programa pomoči tretjim državam. Hkrati lahko sodelovanje omogoča tudi financiranje projektnih zaposlitev in tako vsaj delno rešuje kadrovske primanjkljaje URSJV. Udeležba pomeni tudi mednarodno prepoznavnost in sprejemanje določenih obveznosti, obenem pa imajo ti projekti tudi druge koristne učinke, saj omogočajo primerljivost med sorodnimi partnerji in preveritev, ali smo sposobni naše znanje kakovostno prenašati na druge.

